

cum omnibus nefanda paganorum gens illorum territi fortes fuerunt, pavore retrorsum revertentes^(a). pavor his, qui operantur malum, persequentes erunt; quod retrorsum respicientes esse, totos autem obcecatos fuissent^(b); quod a sanctis ac^(c) benignissimis imperatoribus^(d) Constantino^(e) et Eraclio^(f) apprehensis et incensuri, si vivi fuerunt, Maxentium^(g) cum omne^(h) suum exercitum; quod⁽ⁱ⁾ Chosroe, quare ad Christum noluit revertere^(k), caput subivit sententiam, tam amputavit^(l); quod Chosroe^(m) filius⁽ⁿ⁾ ab imperatoribus Rome^(o) venit et ad Romanum pontificem cathetizatum
 10 et ad Christum conversum fuit: decem erat habentem^(p) annis.

rorum cum vaccis vitulorum^(q) totumque plenum: maximam erat diversitatem existimantem. medium autem erat stantem illa mihi albescentem; quod prope perveniebam, sedentem vidi seniore canos albissimos^(r) habentem. sedes^(s) erat mirabilis^(t) et nimium
 15 speciosa. stantem^(u) erat infra nubem. erat ipse mecum ille senior loquentem^(v) et iuxta eum erat stantem^(x) iuvenior vir et ita hoc erant mihi dicentem: « ego sum Petrum principem^(y) et apostolum;
 « constitutus sum a gregis^(z) pastorem super omnem agnorum et
 « christianum populum^(aa), absolvendum sum a peccatis^(bb) omnibus.
 20 « constituo tibi ut honorifices^(cc) sive edifices^(dd) ad meum honorem
 « ecclesia, ut in mea^(ee) natalis die^(ff) ibique congregatus^(gg) sit cunctusque^(hh) Torcellenesis populus⁽ⁱⁱ⁾ ». iuvenior ille vir mihi dixit:
 « ego sum servus Dei, nomen mihi est Antolinus^(kk), qui pro Christi
 « nomine passus fui^(ll). precipio tibi^(mm) ut parvam ecclesiam⁽ⁿⁿ⁾ edi-
 25 « fices^(oo) ad meum honorem^(pp) iuxta^(qq) meum magistrum^(rr): inter

(a) V revertens D reverentes (b) D V obcecatos fuisset (c) D V om. ac (d) V imperator (e) D V Constantinum (f) D Eraclium V Eradium (g) D Mascentium S Masencium (h) S omnem (i) V quos (k) D V convertere (l) D amputavit S om. quod Chos. quare ad Chr.-amputavit (m) D Chosdroe (n) D V filium (o) D V quod Rome ab imperatoribus (p) S om. habent. (q) D vacis V vaccibus vitulorum (r) S albissimos S V albissimis (s) S V sedem (t) S V mirabile (u) D stantes (v) D om. loquentem (x) V stante (y) D V principe (z) S a grecis D om. a (aa) S apostolum (bb) D peccata D V om. a (cc) S V honorificem (dd) V edifices (ee) S V meum (ff) S diem (gg) S congregante V congregantem (hh) D cunctumque V cunctum quod (ii) D Torcelensis V Torcellensi S cunctumque Torcell. populum (kk) D Antollinus S est Ant. mihi (ll) D V fuit (mm) V ad te (nn) V parva ed om. ecll. (oo) D edifices S edif. mihi (pp) D honore (qq) V iuxta (rr) V mef magistri S om. meum